

Søndag d. 13. januar 2013, Brande Baptistkirke
 Prædiken af Søren P. Grarup
 Prædikentekst: Lukasevangeliet kap. 2 v. 41-52.

Beretningen i dagens tekst kalder vi som regel "Jesus som 12 årig i templet" - for det er dér, vi vanligvis lægger vægten i historien, når vi lader os rive med i benovelsen over denne dybsindige og kloge 12-årige dreng, der kan få de lærde til at undre sig i flere dage.

Historien kunne jo også hedde "Da Jesus blev væk."

Historien er fortalt ganske udramatisk og besindigt. Men alle, der er forældre, kan levende sætte sig ind i de tanker og den frygt, der har huseret i Josefs og Marias sind i de fire dage, der gik, fra de opdagede, at Jesus var blevet væk, og til de fandt ham.

»Barn, hvorfor gjorde du sådan mod os? Din far og jeg har ledt efter dig og været ængstelige.« Det er nok en meget afdæmpet version af deres oplevelser og følelser.

Det er vel et af alle forældres skrækscenarier, at et barn skulle blive væk - og så endda på rejse til et fremmed sted.

For noget siden hørte jeg en beretning om en pige, der blev væk fra sin familie under en ferie i Norge. Hvis jeg husker ret, var pigen noget yngre, end Jesus er i teksten her. Familien var kørt ud på fjeldet, og havde sat bilen et sted. De gik til fods langt ud på fjeldet. Der var stejle klippevægge og dybe kløfter. Og pludselig var pigen ikke at se nogen steder. De gav sig selvfølgelig til at lede og kalde og afsøge hele området, så godt de kunne. Efterhånden som tiden gik, og de ikke fandt hende, voksede frygten for, at hun var faldet ud over en kant og var styrtet i en kløft. De måtte hente hjælp og begav sig tilbage til det sted, hvor bilen var parkeret. Og da de kommer tilbage til bilen, hvem sidder så dér på en sten og kigger spørgende på dem og siger: "Hvor blev I af? Hvorfor blev I væk?"

Det var et ret godt spørgsmål. For hvem var det, der var blevet væk? Var det pigen, eller var det de andre? Pigen var ikke i tvivl - det var de andre, der var blevet væk. Og ganske fornuftigt var hun gået tilbage til det, der på sådan en udflugt er hjemstedet - bilen.

Der ligger noget af det samme i Jesu svar til sine forældre: »Hvorfor ledte I efter mig? Vidste I ikke, at jeg bør være hos min fader?«

Eller sagt på godt hverdagsdansk: Hvorfor blev I væk? Hvorfor tosser I sådan rundt, når I egentlig godt ved, hvor I kan finde mig - hos min Far?

Jesus er som 12-årig klar over, hvem han er - Guds Søn. Og efter alt, hvad han har lært i synagogen hjemme i Nazaret, er stedet, hvor man møder Gud, templet i Jerusalem. Dér er Guds nærvær allermest intens. For derinde bag forhænget til det Allerhelligste står ypperstepræsten så godt som ansigt til ansigt med Gud selv på hele folkets vegne. Det kan kun ske én gang om året, netop ved påskefesten, som de havde fejret i Jerusalem. Og det kan kun ske efter, at ypperstepræsten har gennemgået ganske særlige renselsesritualer. For Guds hellige nærvær er så intens, at det også er farligt for mennesker. Sådan var folkets overbevisning, og sådan var oplevelsen af virkeligheden.

Dér i templet var Gud. Og hvor Gud var, måtte Guds Søn vel også være.

Når Jesus skulle med til Jerusalem som 12-årig, så var det - mener man - en markering af, at han nu lagde barndommen bag sig og gik ind i ungdomsårene, der gik helt frem til 30-års-alderen. Det var den markering, som senere blev til den ungdomsfest - en slags konfirmation, som jøderne i dag kalder "at stå bar mitzwah". Fra nu af skal han tage større og større ansvar for sit eget liv. Nu skulle han blive voksen. Og det gør han ved at vedkende sig, at skulle være "hos sin Far" - eller som den gamle oversættelse sagde: "i min Faders hus" - i betydningen "i min fars husholdning - i min fars tjeneste."

Josef og Maria forstod ikke, hvad Jesus mente dengang. Lukas fortæller, at det var Maria, der havde gemt alle ordene i sit hjerte. Hun videregiver historien til Lukas - ganske afdæmpet og uden unødigt dramatik, for frygten er forlængst overstået - uaktuel - for hun har lært noget af den oplevelse:

Det var ikke Jesus, der blev væk - det var jo hende selv og Josef.

Allerede da drengen blev født, vidste hun, at han var noget ganske særligt - Guds Søn, som hun havde fået betroet at tage sig af, indtil han på langt højere og dybere vis skulle tage sig af hende og af meget mere og mange flere, end hun kunne fatte.

Næste gang, vi møder de to sammen, er - ikke iflg Lukas, men iflg Johannes - ved brylluppet i Kana, hvor Jesus gør sit første under i offentlighed. Allerede dér har Maria lært lektien. »Gør, hvad som helst han siger til jer.« Siger hun til bryllupstjenerne. Godt nok er hun hans mor, men det er Jesus, Guds Søn, der fører an.

Beretningen om Maria og Josef, der bliver væk, er en rejseberetning.

Selv om teksten er fra tekstrækken og ikke fra Evangelisk Alliances tekst- og bedefolder for bedeugen, som slutter i dag, så passer den godt ind i bedeugens tema: At vandre med Gud.

Faktisk er *hele* evangelieberetningen en rejseberetning. Ja hele Bibelen kan læses som en lang rejseberetning: Gud vandrer i haven med Adam og Eva. Han rejser med Abraham fra Kaldæa til det Kana. Han fører Abrahams efterkommere ud af fangenskab i Egypten og vandrer med dem i ørkenen. Gud er på rejse med sit folk.

Men her koncentrerer vi os om Ny Testaments del af rejsen: Den begynder med, at Guds Søn bliver født under en rejse. Familien må flygte for Herodes til Ægypten - og senere rejse hjem igen. De rejser til Jerusalem med den 12-årige Jesus. Og da han så som myndig 30-årig træder frem i offentligheden efter sin dåb, følger vi ham konstant på vandring - på rejse.

Rejsen fører ham igen til Jerusalem, hvor han igen står over for de lærde i templet. Hans visdom - hans spørgsmål og svar - er nu vokset dem langt over hovedet. Han er en trusel mod deres position i folket - og mod alt, hvad de hidtil har holdt for sandt. Løsningen bliver at skaffe ham af dage.

Men også dér er det Jesus, der fører an - og Guds dårskab er visere end menneskers visdom, og Guds svaghed er stærkere end mennesker. De tager ham ikke af dage - han giver sit liv for verdens frelse - for os! Og rejsen går videre gennem graven til opstandelsen - og videre tilbage til Guds herlighed, hvor han kom fra. Maria lærte nok aldrig at forstå Jesu vej - for hvem forstår den? Men hun lærte, at hans vej var sand - det var ham, der skulle føre an.

Evangeliets rejseberetning inspirerede de første kristne til at betragte deres eget liv - og hvert menneskes liv som en rejse. Det første navn for den kristne tro og det kristne liv og fællesskab, var ”Vejen”. Måske er det billede på livet blevet rigeligt fortærsket ved brug og misbrug i alt for mange bevingede festtaler om livsvandringen ad livets landevej. Men det gør ikke billedet mindre rigtigt.

Vort liv er en vandring - en rejse.

Vi rejser gennem tiden ad de dage og år, vi får.

Vi rejser gennem en udvikling, både fysisk og åndeligt.

Vi kan finde vejen - eller vi kan komme på afveje med vort liv.

Men har vi først lært Jesus at kende, så ved vi, at meningen med denne vandring er, at vi skal følge ham, og han fører an, frem mod et stadig dybere og tættere fællesskab med hans og vor himmelske Far. Og det fællesskab er ikke afhængigt af geografien og af bestemte steder. For da Jesus døde, flængedes det forhæng i templet, som adskilte folket fra den hellige Guds fulde nærvær og fællesskab. Der er fri adgang – ikke kun for ypperstepræsten, men for ethvert menneske - til fællesskab med den levende Gud.

Vejen til det fællesskab går, ganske enkelt, hvor Jesus går. For han er vejen, sandheden og livet.

Vort liv er en vandring – en rejse. Og næppe noget menneske kan undgå at opleve, at det rejseliv både kan være smukt og spændende, men så sandelig også besværligt og undertiden farligt.

Vi har nylig taget hul på et nyt år. Der ligger endnu en mil foran os – en ukendt vej. Og dog er vi ganske klar over, at året, den mils vej, vi har foran os, sikkert vil byde på lige så mange både glæder og besværligheder som det stykke vej, vi har tilbagelagt.

Besværligheder på vejen kan være af forskellig slags. De kan være udfordringer, som Gud giver os. Dem skal vi tage op med glæde og med tak.

Men besværlighederne kan også bestå i, at vi ikke kan finde vejen. Vi kan ikke få øje på, hvor vejen går. Eller vi gjorde svinkeærinder, og nu kan vi ikke finde tilbage på sporet igen.

Sådan kan vi opleve det som mennesker – enkeltpersoner på hver vor livsvej. Og sådan kan vi opleve det som fællesskab – som menighed, som kirke, som nation.

Og står vi dér og famler, så er det måske fordi vi hver især skulle spørge: Hvor er jeg på vej hen med mit liv?

Når vi står dér og famler og ikke kan finde vej, så er det ikke fordi Jesus er løbet væk og har gemt sig. Det er os, der er blevet væk.

Og så kan vi jo rende rundt i også mere end tre dage og lede, og diskutere med os selv og hinanden, hvilken vej vi skal gå. Og vi kan have lige så mange meninger, ja endnu flere meninger om det alt sammen, som vi er folk til.

Der er én, der kender vejen - det er Jesus. Og er nogen blevet væk, så er det ikke ham, så er det os.

Og er det tilfældet, er der jo kun én ting at gøre, og det er at finde tilbage igen - tilbage på vejen - tilbage til Jesus, som kender vejen og fører an.

Det lyder så søndagsskole-enkelt, at den, der siger det, sikkert af mange vil blive betragtet som alt for naiv.

Det lyder så enkelt, fordi det er så enkelt.

Vel kan vi møde udfordringer og besværligheder, som vi må tage op langs ad vejen. Men Jesus gik ikke vejen fra krybben i Betlehem til korset på Golgata og gav sig selv for vor skyld, for at gøre det besværligt for os at finde vejen. Han har banet den vej, vi skal gå.

Måske er det, vi i virkeligheden har brug for, at stille os så at sige sammen med Jesus, da han stod bar mitzvah som 12-årig i templet, og vedkende os ansvaret for vort eget liv - at nu vil vi være åndeligt voksne.

Hvad vil det da sige, at blive åndeligt voksen? Spørger vi Jesus om det, så får vi svaret, at det vil sige at blive som børn over for Gud.

“Vidste I ikke, at jeg bør være hos min far?” siger han.

Der er en herlig dobbelthed - egentlig tredobbelthed i Jesu svar her. Det kan ikke uden videre oversættes til dansk med én sætning.

Han siger ordret oversat fra grundteksten: Vidste I ikke, at jeg bør være i *dem*, der er min fars. - det kan man ikke sige på dansk, og der gemmer sig tre facetter i de ord.

Den ene facet er det, som vi læste i teksten: *Jeg bør være hos min far*. Dér går vejen, hvor jeg enkelt og lige til tør regne med, at selv om jeg ikke er perfekt, og på trods af alt det, jeg ikke forstår og ikke kan, så er Gud min far, og jeg er hans barn, mit liv er i hans hænder, jeg er tryk hver dag - - det er en af vore børnesange, som vi alle sammen bør synge hver morgen. For så enkelt er dét.

Jeg bør være hos min far. Det er det, han har givet os bønnen og sit ord til.

Den anden facet er det, den gamle oversættelse sagde: Jeg bør være i min fars hus - i min fars husholdning, i Guds tjeneste.

Han giver os opgaver og udfordringer på vejen. Vi går ikke vejen kun for vor egen skyld, men for den verden, som Gud elsker, og som Jesus gav sit liv for.

Han giver os ingen udfordringer eller opgaver, som livets Herre, Jesus Kristus, der overvandt selv døden, ikke ved sin Ånd kan og vil give os både kraft og evne til at tage op.

Jesus kom, siger han selv, ikke for at lade sig tjene, men for selv at tjene og give sit liv som løsesum for mange. Jeg bør være i min fars tjeneste, sagde han - og han gav hele sig selv i den tjeneste.

Det er jo i grunden enkelt. Det er først, når vi giver os til at regne på, hvor lidt og hvor meget, at det bliver indviklet at tjene Gud. Og de opgaver, han lægger hen til os, bør aldrig mangle hænder.

Smyger vi os uden om hans kald, så er vi allerede på afveje og bliver væk. Tager vi udfordringerne op, så er vi på vej sammen med Jesus. Ganske enkelt.

Den tredje facet i Jesu svar er, at det også kan betyde: Jeg bør være blandt dem, der er min fars.

Den 12-årige Jesus havde hjemme i synagogen lært, at det først og fremmest var den religiøse elite - præsteskabet og de lærde i Jerusalem. Senere hen fandt han ud af noget ganske andet. Og den sidste aften, kort før den samme elite tog ham til fange, bad han for sine disciple - og også for os, “at de alle må være ét, ligesom du, far i mig og jeg i dig, at også de må være ét i os, så verden må tro.”

Og ser vi på den første menigheds liv, som det afspejles videre i Ny Testamente, så ser vi hvor afgørende fællesskabet og enheden var - og er.

Det handler ikke om ensretning eller afretning - det er ikke et fællesskab og en enhed, der kan bygge på personlige sympatier og antipatier - så er det nemlig, at fællesskabet bliver indviklet og besværligt. For hvis jeg ikke vil følges med den, som Jesus har taget imod og følges med, så kan jeg jo heller ikke følges med Jesus - det er logik.

Nej - ligesom Kristus har elsket os, må vi elske hinanden. Ligesom han har tilgivet os, må vi tilgive hinanden. Ligesom han har taget imod os, må vi tage imod hinanden. Dér går vejen sammen med Jesus - ganske enkelt.

Vi er på rejse - på vandring med Jesus. Vejen går, hvor han går. Dér må vi følge som børn af livets Gud.
Ganske enkelt.
God rejse gennem det nye år.